

PROBLEMA SECURITĂȚII PSIHOLOGICE A ELEVILOR INADAPTAȚI SOCIAL ÎN VÂRSTA PUBERTARĂ

THE PROBLEM OF PSYCHOLOGICAL SECURITY OF SOCIALLY INADAPTED PUBLIC STUDENTS

ȘTEFANEȚ Diana, *doctor în psihologie, grad didactic superior, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7448-3445>

CZU: 159.9:373.064-053.6

Abstract. Actualitatea problemei securității psihologice în mediul educațional este condiționată de necesitatea societății în formarea unei personalități sănătoase psihic. O persoană sănătoasă psihologic va fi capabilă să răspundă la toate provocările lumii contemporane. Vârsta pubertară, caracterizată de modificări enorme în dezvoltarea fizică, este vulnerabilă la factorii negativi de proveniență didactogenă, care traumatizează psihicul în formare a copilului, provocând consecințe ireversibile pentru dezvoltarea elevului și declanșând complexul de inferioritate, precum și probleme de inadaptare socială. Cunoașterea componentelor securității psihologice, riscurilor legate de relația profesor-elev și elev-elev, înțelegerea particularităților nevoii de securitate și siguranță, prevenirea factorilor de insecuritate psihologică, sunt decisive pentru asigurarea mediului educațional securizant. Autorul analizează legătura dintre securitate psihologică și încrederea bazală, iubirea și acceptarea părinților, atașamentul față de adultul apropiat. De asemenea, sunt propuse recomandări pentru susținerea și menținerea securității psihologice a elevilor inadaptați în mediul educațional.

Cuvinte-cheie: *securitate psihologică, elevi inadaptați social, nevoia de securitate, mediu educațional securizant.*

Abstract. The topicality of the problem of psychological security in the educational environment is conditioned by the need of society in the formation of a mentally healthy personality. A psychologically healthy person will be able to respond to all the challenges of the contemporary world. The age of puberty, characterized by enormous changes in physical development, is vulnerable to negative factors of didactogenic origin, which traumatize the developing psyche of the child, causing irreversible consequences for the student's development and triggering the inferiority complex, as well as problems of social maladjustment. Knowing the components of psychological security, the risks related to the teacher-student and student-student relationship, understanding the particularities of the need for security and safety, preventing psychological insecurity factors, are decisive for ensuring a secure educational environment. The author analyzes the connection between psychological security and basic trust, love and acceptance of parents, attachment to the closest adult. Recommendations are also proposed for supporting and maintaining the psychological security of maladapted students in the educational environment.

Key words: *psychological security, socially maladapted students, the need for security, secure educational environment.*

O problemă importantă pusă în fața școlii este asigurarea unui mediu securizant elevilor săi, precum și tuturor actorilor educaționali din spațiul școlar. Nevoia de securitate este una dintre nevoile fundamentale umane. Satisfacerea acestei nevoi are multiple beneficii pentru dezvoltarea armonioasă a omului și, în deosebi, a copilului.

Elevii inadaptați social se simt în nesiguranță într-un mediu necunoscut, ostil sau copleșitor. Este cunoscut că în lista elevilor inadaptați sunt și elevii hipersensibili, emotivi, timizi, cu stimă de sine scăzută. Orice situație poate deveni stresantă pentru ei – o observație, o privire

critică, un cuvânt spus la mânie, nemaivorbind despre abuzul verbal sau neglijența emoțională. Astfel dacă cupa lor este plină cu emoții ca frica, frustrare, vinovăție, tristețe, rușine, sentimentul de neputință, disperare, aceasta contribuie și mai mult la izolare, sentimentul acut de respingere și la stagnare în dezvoltarea armonioasă a personalității.

În opinia lui Irina Baeva, *siguranța psihologică a mediului educațional* este acea stare, lipsită de violență psihologică, care satisface nevoia în comunicare bazată pe încredere, în dezvoltarea de vârstă și profesională, care creează un mediu de referință sănătos, cu alte cuvinte alimentează dorința de a fi aici și de a transmite valorile acestui mediu în propria viață. [7]

Un mediu educațional sigur presupune, că fiecărui participant la procesul educațional i se garantează respectarea drepturilor și normelor de siguranță psiho-fiziologică, crearea condițiilor optime pentru dezvoltarea individuală a fiecărui elev.

La construirea unui astfel de mediu educațional este necesar să se țină seama de particularitățile interacțiunii participanților din procesul educațional, de strategiile și tehnologiile de predare și educare a elevilor și de tehnologiile de susținere a participanților la procesul educațional.

Alt concept, strâns legat, este „*siguranța psihologică a personalității*”, prin care înțelegem o stare psihică care permite de a menține stabilitatea într-un mediu cu anumiți parametri, inclusiv cei cu influențe psiho-traumatice, care oferă rezistență la influențele externe și interne. Această stare se reflectă într-o situație specifică de viață.

În general, conceptul de siguranță psihologică a mediului educațional este un sistem de opinii privind asigurarea siguranței participanților față de amenințările dezvoltării pozitive și sănătății mintale în procesul interacțiunii pedagogice. [12, p.16]

Specialiștii susțin că siguranța psihologică a procesului educațional este starea de protecție a elevului împotriva amenințărilor la adresa demnității sale, a bunăstării mintale, a viziunii pozitive asupra lumii și a atitudinii față de sine. [6, 10, 11]

Astfel, siguranța psihologică a mediului educațional a școlii este componenta principală care influențează sănătatea mintală a subiecților din procesul educațional.

Care sunt consecințele lipsei de securitate psihologică asupra dezvoltării copiilor?

Să analizăm câteva cauze:

- Hipersensibilitatea elevilor aceasta îi face mai ușor de rănit. Acești elevi au nevoie de mai mult timp la răspuns, de încurajare și susținere, de motivare pozitivă.
- Vocea agresivă, cu intonație înaltă, amenințări poate speria, bloca acești elevi. De aceea în comunicarea cu acești elevi se va evita duritatea, exigența, cerințele neargumentate, se vor oferi mai multe explicații.
- Statutul de respins sau izolat, lipsa de prieteni care este o necesitate a vârstei, face acești elevi mai vulnerabili în fața situațiilor percepute ca stresante, acutizează sentimentul de abandon. Drept soluție ar fi organizarea în cadrul orelor a lucrului în grup, includerea acestor elevi în proiecte de grup, oferirea de responsabilități etc.

În lucrarea sa „*Motivație și personalitate*”, Abraham Maslow susține că „dacă trebuințele fiziologice sunt relativ satisfăcute, apare o nouă grupă pe care o putem cataloga drept **trebuințe de securitate** (siguranță, stabilitate, dependență, protecție, lipsa fricii, anxietății, senzației de haos; trebuința de structură, ordine, lege și limite; puterea unui protector ș.a.m.d.).

O persoană aflată în siguranță nu se mai simte expusă pericolului. Și invers, o persoană nevrotică sau o persoană dezavantajată social și economic sau la haos social, revoluție ori prăbușirea autorității, încearcă să aranjeze lumea astfel încât să nu se poată întâmpla nici un lucru neprevăzut.

Trebuințele de securitate pot deveni foarte presante pe scena socială atunci când există amenințări reale la adresa legii, ordinii și autorității. [4, p.87-89]

Care sunt condițiile necesare pentru crearea siguranței psihologice în învățământ?

Pentru crearea unui mediu educațional psihologic securizat sunt necesare exercitarea a 4 factori:

- aplicarea metodelor psihologice,
- o comunicare bazată pe încredere,
- învățarea colaborării și
- refuzul de violența psihologică.

Pentru securitatea psihologică mai sunt importante reziliența, un fundal emoțional pozitiv stabil și satisfacția de viață. Acestea sunt resurse personale de bază.

Astfel resursele, care susțin starea siguranței psihologice a profesorului, sunt starea de bine, indicele bunei dispoziții, valorile, bunăstarea psihologică, strategiile de pregătire psihologică pentru inovare.

Iar resursele personale ale adolescenților sunt nivelul ridicat al valorilor și tradițiilor, nivelul scăzut de anxietate, imaginea pozitivă a viitorului, un nivel ridicat de stimă de sine, un nivel scăzut de singurătate, ostilitate și furie, un nivel ridicat al prelucrării informației sociale, implicarea persoanei în activitățile și evenimentele vieții sale.

Vom menționa cele trei componente ale modelului mediului educațional securizant din punct de vedere psihologic include:

1. protecția împotriva abuzului psihologic;
2. semnificația mediului referent;
3. satisfacția în comunicarea personală și confidențială. [7, 8, 9]

Care sunt factorii de risc ce amenință siguranța psihologică în mediul educațional?

Amenințări la adresa siguranței psihologice a mediului educațional pot fi considerate:

1. *Violența psihologică în procesul de interacțiune.* Violența psihologică este o interacțiune fizică, mentală, o influență spirituală asupra unei persoane, care îi scade statutul moral, mental (adică etic, comunicativ) și de viață (inclusiv legal, social), provocându-i suferințe fizice, mentale și spirituale, precum și amenințarea unei astfel de expuneri. Rezultatul este – primirea de către copil a unei traume psihologice.
2. *Nerecunoașterea semnificației referențiale a mediului educațional din instituția de învățământ.* Consecință: copilul neagă valorile și normele școlii, caută să „părăsească” școala.
3. *Lipsa de satisfacție în comunicarea personal-confidențială și de principalele caracteristici ale procesului de interacțiune a tuturor participanților în mediul educațional.* Consecință: disconfort emoțional; refuzul de a-și exprima punctul de vedere și opinia proprie; atitudine nerespectuoasă față de sine; pierderea demnității personale; nedorința de a căuta ajutor, ignorarea problemelor personale și a dificultăților celor din jurul lui, neatenția față de cereri și propunerile copiilor și adulților.
4. *Arderea emoțională a cadrelor didactice dintr-o instituție de învățământ.* Consecință: deformarea profesională; amenințarea pentru sănătatea mintală. [12, p.17]

La o analiză mai profundă, vom menționa riscurile legate de relația profesor-elev, elev-elev, legate de profesori (vezi Tab.1).

Nu putem nega și cunoașterea de către profesor a *riscurilor legate de familie, relația copil – părinte*:

- Cerințe exagerate față de copil.
- Lipsa de atenție față de copil.
- Moartea unui părinte.
- Lipsa grijei.
- Conflictele familiale.
- Incompetența pedagogică.
- Familie incompletă etc.

Tabel nr.1. Securitatea psihologică versus riscuri legate de profesor, familie, elev.

<i>Riscuri legate de relația profesor-elev:</i>	<i>Riscuri legate de relația elev-elev:</i>	<i>Riscuri legate de profesori:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa de relații bazate pe încredere; - Lipsa susținerii psihologice; - Atitudinea autoritară; - Duritatea, indiferența; - Subiectivismul; - Incompetența de a interacționa cu elevii problematici. - Concurența, neîncrederea, incapacitatea de a coopera, neasumarea responsabilității. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tulburarea relațiilor interpersonale; - Împărțirea în lideri și respinși; - Violența, intoleranță - Competența comunicativă scăzută; - Concurența; - Conflicte: amenințări, bârfe, insulte. - Grupări neformale asociale și antisociale. - Comportament deviant: alcool, droguri, suicid, prostituție. - Agresivitate, impulsivitate, accentuări, nivel scăzut al controlului ș.a. 	<ul style="list-style-type: none"> - Arderea emoțională - Incompetența - Nivelul scăzut de motivație - Programul supraîncărcat - Clasele suprapline - Hiperresponsabilitate, anxietate - Vârsta înaintată, bolile somatice - Stereotipuri negative legate de elevii codași - Nemulțumirea de statutul social - Gândirea rigidă - Autoritarismul.

De ce este atât de crucială această nevoie de siguranță?

- Pentru că într-o lume relativ haotică, securitatea este indispensabilă pentru o evoluție armonioasă și menținerea echilibrului.
- Pentru că, încă din primele luni de viață, nevoia de siguranță este pregnantă și fundamentală pentru satisfacerea nevoii de afecțiune a copiilor.
- Pentru că orice ființă omenească are nevoie de a se simți protejată în fața oricărei amenințări a vieții.

În cele ce urmează vom analiza mai profund nevoia de siguranță și securitate. **Nevoia de securitate** reprezintă dorința copilului de a avea încredere în stabilitatea și predictibilitatea lumii din jurul lui, precum și în faptul că cei dragi vor fi mereu disponibili și îl vor proteja în caz de amenințare. În opinia lui A. Maslow în componentele Nevoii de Securitate intră:

- Nevoia de ordine.
- Nevoia de justiție.
- Nevoia de stabilitate.
- Nevoia de siguranță a job-ului / siguranță financiară.
- Nevoia de a sta departe de pericole. [4]

El a subliniat că la copii nevoia de securitate se manifestă în dorința de constanță și ordine în viața de zi cu zi. Într-adevăr, nevoia de securitate are legătură cu dorința noastră instintivă după o viață previzibilă, ordonată, care să fie cumva sub controlul nostru. În lumea de astăzi ea se manifestă sub forma siguranței unei slujbe, a conturilor cu economii, polițelor de asigurare, securitate financiară și a sănătății. Iar pentru copii se manifestă sub forma unui mediu nonconflictual și pașnic acasă, siguranței la școală, securitate fizică, mintală și emoțională.

Este bine cunoscut că lipsa siguranței conduce la apariția sentimentului de frică. O atitudine temătoare face ca toate eforturile să se concentreze pe eliminarea fricii, urmarea fiind neglijarea celorlalte sarcini. Deci, pentru ca o persoană să se dezvolte la capacitate maximă, se impune satisfacerea acestei nevoi.

Să examinăm nevoia de stabilitate, protecție împotriva îmbolnăvirilor, vătămarilor fizice, dezastrului economic, împotriva factorilor ocazionali și imprevizibili, nevoia de structură, ordine și lege. De obicei nevoia de securitate este activă și dominantă în cazuri deosebite cum ar fi războiul, epidemiile, catastrofele naturale, dezorganizarea societății, crize economice și lista poate continua. Pentru elevi se manifestă prin nevoia de a avea același profesor la ore, de a avea un mediu bine organizat și structurat, de a se simți protejat de îmbolnăviri sau vătămări fizice.

Așadar mediul școlar, prin regulamentele și procedurile sale interne, încearcă să protejeze elevii, sănătatea lor fizică și mentală. Și totuși sunt și situații în care elevul trăiește insecuritate. Bullyingul, simțit de unii elevi din partea colegilor sau profesorilor, are consecințe grave asupra stării psihoemoționale a puberului. Considerăm că respectul reciproc, strategia compromisului, precum și empatia sunt factori decisivi în stabilirea unor relații eficiente în mediul educațional. De asemenea, Ordinul MEC nr.1024 din 13.10.2022, privind Metodologia cu privire la prevenirea și combaterea bullying-ului, are obiectivul prioritar să ajute la crearea unui climat sigur și pozitiv în unitate, bazat pe respectarea persoanei, nediscriminare, motivarea pentru învățare și asigurarea stării de bine a elevului. [6]

Alt moment important, elevii de tip anxios vor fi incluși în grupul de risc și atunci, rolul profesorilor și psihologului școlar va fi de a monitoriza situațiile declanșatoare, de a învăța elevii tehnici noi de gestionare a stresului, a anxietății proprii, de a dezvolta abilități și competențe de relaționare sănătoasă cu ceilalți.

Alt autor, K. Horney, consideră că NEVOIA DE SECURITATE este forța motivațională principală care stă la baza dezvoltării personalității. **Satisfacerea acestei nevoi în copilărie este posibilă numai în condiții de iubire și acceptare din partea părinților.** Potrivit lui K. Horney, comportamentul incorect al părinților (manifestarea indiferenței, comportament instabil, lipsa de atenție la nevoile individuale ale copilului, umilirea, lipsa de căldură autentică, neîndeplinirea promisiunilor, tutela excesivă etc.) contribuie la formarea anxietății de bază, ceea ce duce la ostilitate. Este cunoscut că anxietatea de bază și ostilitatea stau la baza conflictelor care duc la nevroze. Iar personalitatea nevrotică de-a lungul vieții se străduiește în diferite moduri să atenueze sentimentul de anxietate care a apărut în copilărie. Așadar, cea mai importantă problemă devine „lipsa căldurii și afecțiunii autentice”. [3]

De aceeași părere este și E. Erickson, care a pus accentul pe apariția sentimentului de încredere de bază în dezvoltarea copilului. Acest sentiment se caracterizează prin **încrederea copilului în siguranța lumii din jurul lui, precum și pe faptul că oamenii apropiați sunt întotdeauna predictibili și de încredere**, adică îi vor putea oferi întotdeauna protecția și sprijinul necesar. [2] De aici, se impune că rolul profesorului, în relația cu elevul, este de a oferi încredere în forțele și potențialul propriu, de a contribui la descoperirea și dezvoltarea acestui potențial prin susținere, motivare, și nici într-un caz prin critică, umilire sau devalorizare.

Vom menționa că anume această încredere este condiția principală în dezvoltarea independenței, autonomiei, este o fundație solidă pentru fericire și viață productivă, totodată un indicator al bunăstării emoționale a persoanei de-a lungul vieții. Consecințele lipsei de încredere sunt grave – elevul trăiește sentimentul de insecuritate, de anxietate excesivă, izolare socială, încetinire în dezvoltare sau chiar regres.

Desigur, această încredere are începutul în copilărie. D.V. Winnicott a remarcat că bebelușul „... absoarbe în mod constant experiența care se acumulează în memoria lui și generează fie încredere în lume, fie neîncredere și sentimentul că este o jucărie în mâinile circumstanțelor”. [5] În opinia sa, tocmai datorită adaptării cu succes a mamei la nevoile copilului se fixează în el un sentiment de predictibilitate a evenimentelor, un sentiment de securitate, care stau la baza încrederii în lume. Deci, este vădită influența neîncrederii profesorilor, colegilor în capacitățile elevului

Potrivit lui A. Maslow, satisfacerea nevoii de securitate în copilărie este o condiție pentru dezvoltarea cu succes a personalității sale. Un sentiment de securitate pentru un copil este asociat

cu predictibilitatea evenimentelor și natura structurată a lumii înconjurătoare. Principalul rol în asigurarea acestor condiții revine desigur părinților. În acest sens, A. Maslow a remarcat: „*Orice nedreptate și manifestare de inconsecvență, inconstanță din partea părinților provoacă neliniște și anxietate în copil*”. [4]

Merită atenție și teoria lui J. Bowlby, conform căreia principala dovadă a satisfacerii nevoii de securitate a copilului este atașamentul sigur față de adultul apropiat. Scopul principal al atașamentului este de a oferi copilului protecția psihologică și confortul emoțional necesar din partea mamei. Un adult apropiat poate deveni obiect de afecțiune cu condiția să fie disponibil în situațiile în care copilul are nevoie de protecție și confort. [1] Astfel, dacă să analizăm relațiile formate în mediul educațional dintre profesori și elevi, înțelegem că un rol aparte are formarea atașamentului dintre adult și copil, unde profesorii vor asigura protecție psihologică și confort emoțional atât în cadrul orelor, precum și pe întreaga perioadă de aflare în școală. Prezența climatului psihologic favorabil este o condiție de bază în menținerea stări psihoemoționale pozitive și dezvoltarea armonioasă a copilului în devenire.

Cum putem contribui pentru ca elevii să nu mai simtă semne de insecuritate și să se dezvolte armonios?

- 1) asigurându-le în sala de clasă un *mediu liniștit* în care să se simtă confortabil și în siguranță indiferent unde se află;
- 2) *evitând conflictele* și oferindu-le calm și înțelegere. O atmosferă tensionată poate afecta enorm dezvoltarea armonioasă a unui elev;
- 3) respectând regulile și programul școlar, creând *ritualuri* - toate acestea contribuie la creșterea confortului psihic al elevilor.

În **concluzie**, susținem că insecuritatea psihologică are consecințe grave asupra dezvoltării personalității elevilor. Un mediu educațional insecurizant se caracterizează prin relații tensionate elev-profesor, prin nedorința de a merge la școală, prin respingerea elevului din partea colegilor, prin suferință interioară.

Astfel, un obiectiv important al școlii continuă să rămână asigurarea unui mediu educațional sigur, protejat, ce contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității. Menționăm, că pentru a crește și a se dezvolta armonios, copiii au nevoie de dragoste și securitate, experiențe noi, recunoaștere și responsabilitate. Iar dragostea și securitatea se dezvoltă prin asociere cu sentimentele de stabilitate, continuitate, predicție și dragoste alături de părinți, alături de adulți cu rol semnificativ în viața copilului.

Bibliografie

1. BOWLBY J. O bază de siguranță. București: Ed.Trei, 2011. 344 p. ISBN 9789737074225
2. ERIKSON E. Copilărie și societate. București: Ed.Trei, 2015. 536 p. ISBN 978-606-719-015-1
3. HORNEY K. Conflictele noastre interioare. București: Ed.IRI, 1998. 210 p. ISBN: 973-98377-2-7.
4. MASLOW A. Motivație și personalitate. București: Ed.Trei, 2007. 510 p. ISBN 978-973-707-159-0
5. WINNICOTT D.W. Copilul, familia și lumea exterioară. București: Ed.Trei, 2013, 304 p. ISBN 9789737076830
6. Metodologia cu privire la prevenirea și combaterea bullying-ului. In: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134051&lang=ro
7. БАЕВА И.А. Обеспечение психологической безопасности в образовательном учреждении: практическое руководство. СПб.: Речь, 2006. 288 с.
8. БАЕВА И.А. Психологическая безопасность в образовании. СПб.: Речь, 2005. 250 с.
9. БАЕВА И.А., Волкова Е.Н., Лактионова Е.Б. Психологическая безопасность образовательной среды: Учебное пособие. М.: Экон-Информ, 2009. 248 с.

10. Психология безопасности: учебное пособие для вузов / А.И. Донцов, Ю.П. Зинченко, О.Ю. Зотова [и др.]. М.: Юрайт, 2020. 276 с. ISBN 978-5-534-04312-9
11. СУББОТИНА Л.Ю. Психология безопасности личности. In: Л.Ю. Субботина // Методология современной психологии. 2017. №7. С.359-375.
12. ЧИРКИНА С.Е., АХМЕРОВ Р.А., БАЖИН К.С., ЦАРЕВА Е.В. Основы формирования психологически безопасной образовательной среды: учебно-методическое пособие. Казань: Издательство «Бриг», 2015. 136 с. ISBN 978-5-98946-157-8

SUSȚINEREA ADAPTĂRII ȘCOLARE ÎN GIMNAZIU PRIN CONSILIEREA EDUCAȚIONALĂ INFORMATĂ DE TRAUMĂ

SUSTAINING SCHOOL ADJUSTMENT IN GYMNASIUM BY TRAUMA- INFORMED SCHOOL COUNSELING

CRISTESCU Delia, *Ph.D State Pedagogical University “Ion Creanga”*,
Chisinau, Moldova,

cristescu.delia@upsc.md

<https://orcid.org/0000-0002-0314-1031>

CZU: 373.5.064.3

Rezumat. *Expunerea la evenimente traumatice precum abuzul și neglijarea în familie, violența domestică, violență în comunitate, bullying și cyberbullying, și altele, ca martor sau victimă, a fost legată de o serie de consecințe în ceea ce privește funcțiile cognitive, sănătatea emoțională și socială și comportamente de risc. Toate aceste consecințe pot duce la o adaptarea școlară scăzută, însemnând satisfacție scăzută cu școala, rezultate școlare nesatisfăcătoare și un nivel mai ridicat al stresului perceput. În gimnaziu, aceste consecințe pot deveni mai vizibile din cauza presiunii exercitate asupra adolescenților în ceea ce privește rezultatele școlare și alegerea liceului. În consecință, în acest articol vom discuta sugestii privind modalitățile în care poate fi folosită abordarea informată de traumă de către consilierii școlari pentru a implementa intervenții sistematice în școală și pentru a-i susține pe profesorii care îi ajută pe elevii traumatizați să se adapteze mai eficient la mediul școlar.*

Cuvinte cheie: *adaptarea la școală, eveniment traumatic, abuz și neglijare, consiliere școlară, gimnaziu, intervenție informată de traumă*

Abstract: *Exposure to traumatic events such as family abuse and neglect, domestic violence, community violence, bullying and cyberbullying, and others, as witness or victim, has been linked with a series of consequences regarding cognitive functions, social and emotional health, and risk-taking behaviors. All these consequences can lead to poor school adjustment, meaning lower satisfaction with school, poor academic achievement, and high levels of perceived stress. In gymnasium, these consequences might be more visible due to the pressure placed on adolescents regarding academic results and the choice of high-school. Thus, in this article we discuss suggestion for how trauma-informed approach can be used by school counselors to implement systematic intervention in school and to support teachers in helping traumatized children to adjust more effectively to school environment.*

Keywords: *school adjustment, traumatic events, abuse and neglect, school counseling, gymnasium, trauma-informed intervention*

1. Introducere

În anul 1998 în jurnalul *American Journal of Preventive Medicine* s-a publicat cel mai mare studiu care a arătat că există o legătură între expunerea la evenimentele adverse în copilărie (ACE) și sănătatea fizică și mentală pe parcursul vieții [15]. De-a lungul anilor, un număr